

Onderwerp Uitvoeringsagenda circulaire economie
A.M. Helbig
Steller

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 88 92 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk 587190-2021

Datum 15-12-2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief bieden wij u de uitvoeringsagenda aan bij de routekaart circulaire economie die vorig jaar door uw raad is vastgesteld. Deze uitvoeringsagenda zal de komende jaren steeds worden aangevuld omdat de overgang naar een circulaire economie een dynamisch proces is. Dynamisch, omdat de circulaire transitie niet op zichzelf staat, maar samenhangt met de klimaatopgave waar we voor staan en daardoor raakvlakken heeft met de energietransitie(mitigatie) en klimaatadaptatie. Ontwikkelingen die het waard zijn om op gemeentelijk niveau bij stil te staan en in samenhang te beschouwen. Daarom sturen wij u naast de door u vastgestelde routekaart en de uitvoeringsagenda ook het essay 'klimaatregio Groningen'. Dit essay is geschreven met input van verschillende experts op het gebied van circulariteit, energie, en klimaatadaptatie en bedoeld om het gesprek te voeren over de vraag hoe we de komende jaren de genoemde opgaven nog beter kunnen doorvertalen in alles wat we doen in onze gemeente.

Uw raad heeft de afgelopen jaren door middel van een initiatiefvoorstel in 2018 en het vaststellen van de routekaart circulaire economie en de daarbij aangenomen motie in 2020, duidelijk gemaakt dat de circulaire economie voor u een belangrijk thema is. We hebben in de routekaart de ambitie vastgelegd om in 2050 volledig circulair te zijn en in 2030 het gebruik van primaire grondstoffen met 50% te verminderen. De overgang naar een circulaire economie is een complexe opgave die we niet zelfstandig kunnen oplossen, samenwerking op verschillende terreinen en op verschillende niveaus is hierin cruciaal. Antwoord op de vraag 'wat is circulair?' is niet eenduidig te geven en de route naar een circulaire samenleving is nog niet uitgestippeld. Tegelijkertijd doen we al veel in Groningen, dat laten we zien

met deze uitvoeringsagenda. We willen onze ambities realiseren door te faciliteren, zoals met het koploperstraject, waarbij verschillende Groningse bedrijven met elkaar aan de slag zijn gegaan om duurzamer te gaan werken. Ook zijn we in gesprek met woningcorporaties over de nieuwe prestatieafspraken. Door te promoten, bijvoorbeeld via campagnes om minder afval te produceren. En door zelf te doen. Onze ambitie is om in 2030 50% circulair in te kopen. Onze rol van launching customer is essentieel om circulaire economie aan te jagen. Als grondstoffenmakelaar werken we aan onze ambitie om afvalloos te worden. Daarnaast sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande netwerken voor circulaire economie. Ook voeren we gericht lobby, samen met de drie noordelijke provinciale overheden en de NG4, richting Den Haag en Brussel om aangepaste, of juist aanvullende wetgeving. Bijvoorbeeld rondom single-used plastics.

In deze uitvoeringsagenda kiezen we er voor zo pragmatisch mogelijk invulling te geven aan de uitvoering naar een circulaire economie. Met in ons achterhoofd de wetenschap dat we lang niet volledig zijn, maar wel echt stappen maken op terreinen waar we het verschil kunnen maken. In de routekaart circulaire economie hebben we vijf sporen benoemd: bouw en sloop, energie, afval/grondstoffenmanagement, water/sanitatie en voedsel. Voor het spoor energie is een programma met een ambitieuze doelstelling; Groningen CO₂ neutraal in 2035. We kiezen er daarom voor energie in deze uitvoeringsagenda buiten beschouwing te laten. Uiteraard heeft energie wel raakvlakken met de andere thema's, zoals de verduurzaming in de bouw. Ook is er onlangs een nieuwe voedselagenda vastgesteld, waarin een uitvoeringsdeel is meegenomen. Dus voedsel laten we in deze agenda ook buiten beschouwing. Op basis van het onderzoek van de OECD en een inventarisatie starten we met drie kansrijke sporen:

- Bouw
- Water/sanitatie
- Afval/grondstoffenmanagement

Als laatste noemen we in onze routekaart MKB. MKB is een doorsnijdend thema. Circulaire economie kan niet tot stand komen zonder innovatie vanuit het bedrijfsleven. Het is van het grootste belang dat het bedrijfsleven daarom voorop loopt bij de omslag naar een circulaire economie. Via Groningen werkt slim (www.groningenwerktslim.nl) werken we daarom aan de oplossingen van morgen, voor en door bedrijven, op alle vijf thema's. Hieronder beschrijven we kort de kansrijke sporen en in de uitvoeringsagenda kunt u zien wat we gaan doen.

Bouw en Sloop

Er worden de komende jaren 20.000 woningen gebouwd in de stad. Daarnaast gaan we aan de slag met het energieneutraal maken van de bestaande woningvoorraad. Dit biedt een enorme kans om dit volgens circulaire principes te doen. Ook het verduurzamen van ons eigen gemeentelijk vastgoed biedt die mogelijkheid. Op het gebied van kennis rondom circulair

bouwen is nog veel te ontwikkelen, daarom hebben we samen met Building afgelopen november een kennisdag georganiseerd en gaan we door met kennis delen. Bij de opstart van projecten willen we het Groninger ambitieweb dat is ontwikkeld in het kader van de duurzame weg en waterbouw meer inzetten met als doel circulariteit te borgen bij de start van projecten. Dit ambitieweb zetten we nu al standaard in bij grote aanbestedingen.

Grondstoffenmanagement

We hebben een belangrijke positie als afvalinzamelaar en grondstoffenmakelaar. We maken het mogelijk om in samenwerking met ondernemers, creatieve industrie, onderwijs en bewoners tastbare innovaties te laten ontstaan rondom onze grondstoffen. Dit is goed zichtbaar vanuit projecten als Gronings Goud, waarin afvaltextiel omgezet wordt tot hoogwaardig interieurtextiel voor onze eigen bureaustoelen. Of het project Stadshout waarin we onze gekapte bomen een andere meer hoogwaardige bestemming willen geven, maar ook het project “Wat Geef Jij Door”, waarin we samen met bewonersorganisaties, ondernemers workshops organiseren voor jong en oud, zodat zij weten hoe zij bij kunnen dragen aan een Circulaire Economie. Ook met onze nieuwe afvalverwerker voor restafval, plastic en GFT zoeken we de komende tijd naar mogelijkheden om via innovatieve methoden het hergebruik van materiaal verder te stimuleren.

Water en Sanitatie

In de gemeente Groningen gebruiken we 20 miljard liter water per jaar. Een enorme hoeveelheid. Een individuele inwoner van onze gemeente gebruikt gemiddeld 120 liter per dag. Het drinkwater dat we gebruiken in Groningen wordt gewonnen uit grondwater en voor een kleiner deel uit het Drentse Aa water. De capaciteit van de winning is gelimiteerd en met de groei van het aantal inwoners in de Gemeente Groningen neemt ook de vraag toe. Dit betekent dat we op zoek moeten naar andere oplossingen, waardoor we minder drinkwater per persoon gaan gebruiken. De belangrijkste duurzaamheidsdoelen zijn:

- Scheiden aan de bron, wat schoon is schoonhouden;
- Energie besparen;
- Grondstoffen en warmte terugwinnen.

We zien enerzijds dat de woningbouwontwikkelingen kansen bieden voor het verduurzamen van onze waterketen en watersysteem en anderzijds omdat zowel de capaciteit van de waterzuivering als de capaciteit van de drinkwaterwinning moet worden uitgebreid. Het benutten van regenwater en het scheiden van afvalwater aan de bron bieden veel kansen voor een meer circulair watersysteem.

Schaalsprong

Om verder te komen met het circulair maken van onze gemeente moeten we een schaa sprong maken. Net als voor het realiseren van de ambitie om CO₂ neutraal te worden in 2035 en het zorgen voor een klimaat adaptieve

gemeente is ook voor de ambitie om circulair te zijn in 2050 een stevige verankering nodig in de organisatie en in de processen die van belang zijn. Deze schaa sprong vraagt financiële ruimte voor ontwikkeling. Dit zullen wij ook inbrengen in het onderhandelingsdossier voor de nieuwe coalitie.

Groningse Donut

Mondiale trends gaan in de richting van een circulaire, CO₂-neutrale, klimaat adaptieve samenleving. Europa zet met de Green Deal stevig in op een koplopers rol. Europese steden kunnen daarin een belangrijke rol vervullen. Groningen heeft een uitstekend profiel om een voortrekkersrol te vervullen in de ontwikkeling van een klimaat robuuste, CO₂-neutrale en circulaire gemeente. In het bijgevoegde essay wordt het model van de Donuteconomie gehanteerd, waarin de ontwikkelruimte aan de ene kant wordt begrensd door het ecologisch draagvermogen, en aan de andere kant door het sociale fundament van de samenleving. De in het essay voorgestelde ontwikkeling van een Groningse Donut is net als het inzetten van de Sustainable Development Goals(SDG's) een mogelijke aanpak die goed aansluit goed aan bij de ontwikkeling die we al hebben ingezet met de Next City, de wijkaanpak en de wijkenergieplannen en biedt kansen voor het op wijkniveau verbinden van het fysieke en het sociale domein waarbij de inwoner centraal staat. De verbinding tussen het fysieke en het sociale domein wordt ook tot uitvoering gebracht in het Actieprogramma Ondernemen met Impact waarover uw raad op korte termijn een brief ontvangt met de stand van zaken. In de uitwerking zoeken we nadrukkelijk de verbinding met dit actieprogramma waarbinnen samen met ondernemers gewerkt wordt aan zowel fysieke en sociale verduurzaming.

Graag willen we hierover met uw raad in gesprek om te zorgen dat we tot een breed gedragen schaa sprong komen die wordt verankerd in de Groningse samenleving. Een beeldvormende sessie over de verbinding van onze circulaire ambitie met onze ambities op het gebied van energie en klimaatadaptatie kan daarbij helpen. Om het gesprek te starten hebben wij als bijlage bij deze brief het essay '*Klimaatregio Groningen; op weg naar een klimaat robuuste, CO₂-neutrale en welvarende gemeente in een duurzame regio*' toegevoegd.

We vertrouwen er op dat we u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.